

RADA GMINY ZAWIDZ
ul. Mazowiecka 24
09 - 226 Zawidz Kościelny
tel. 24 276-61-26

UCHWAŁA NR 46/IX/2019

RADY GMINY ZAWIDZ

z dnia 27 września 2019 r.

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2019- 2021.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.) , art. 176 pkt.1 oraz art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2019 poz. 730 z późn. zm.) uchwala się , co następuje :

§1

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały .

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy .

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY

Mirosława Karwowska

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE ZAWIDZ NA LATA 2019 – 2021

I. WSTĘP

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Dziecko i rodzina wymagają wsparcia oraz szczególnej troski i ochrony. Znaczenie rodziny dla społeczeństwa pozostaje na najwyższej pozycji. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w okresie swej dorosłości kształtują społeczeństwo. Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokajanie potrzeb swoich członków, przede wszystkim warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci i kształtowania ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Rodzina oddziałuje na dziecko poprzez określony i swoisty układ stosunków społecznych, na których podłożu dziecko przyswaja sobie określone wartości i wzory osobowe. Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletniości. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, których oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci oraz pomyślnie rozwiązać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.

Alkoholizm , przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych , to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa , czy długotrwałego bezrobocia . Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci .

W sytuacji, gdy dobro dziecka jest zagrożone , dziecko powinno być chronione przez władze publiczne. Działalność na rzecz rodzin powinna koncentrować się na wyrównywaniu pomiędzy nimi różnic socjalnych, tworzeniu im równych szans , pomocy w obliczu ryzyka życiowego, natomiast działania podejmowane na rzecz dzieci winny mieć na celu ochronę ich praw, wyrównywanie szans życiowych oraz zapewnienie im ochrony w obliczu zagrożeń .

Pomoc powinna opierać się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej , a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie .

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań , role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi , moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi .

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych , pedagogów szkolnych, pracowników ochrony zdrowia , policji , kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza planowanie działania mające na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci .

Czasami dysfunkcje , które negatywnie wpływają na rodzinę wymagają od profesjonalnych służb specjalistycznych usług socjalnych , a celem pracy socjalnej z rodziną ma być wyjście z kryzysu i samodzielne funkcjonowanie w środowisku rodzinnym i społecznym.

Dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu właściwej opieki rodziców zapewnia się pomoc , organizując opiekę w rodzinie zastępczej lub w formach instytucjonalnych .

Pobyt dziecka w pieczy zastępczej z założenia ma charakter tymczasowy do momentu odzyskania funkcji opiekuńczych przez rodziców .

II. PODSTAWY PRAWNE

Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 w Gminie Zawidz jest spójny z przepisami dotyczącymi ochrony dziecka i rodziny , w szczególności :

1 Konwencją o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.

2 ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz.730).

3 ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390)

4 Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 271)

5 Ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 730)

6 Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 1030)

7 Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450 ze zm.)

8 Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Zawidz na lata 2014 – 2020.

GMINA ZAWIDZ

Gmina Zawidz jest gminą wiejską , położoną w północnej części województwa mazowieckiego , w odległości 40 km od Płocka przy linii kolejowej Nasielsk-

Toruń oraz przy drodze krajowej nr 10 łączącej Warszawę z Toruniem i Szczecinem . Zajmuje powierzchnię 186,09 km² i liczy 6.833 mieszkańców z czego 870 osób mieszka w Zawidzu Kościelnym, będącym siedzibą władz gminy (stan na 31.03.2016 r) .Gmina Zawidz jest jedną z 7 jednostek samorządu terytorialnego wchodzącego w skład powiatu sierpeckiego , zajmując 2,8% jego powierzchni . Przez obszar Gminy przebiega gazociąg tranzytowy Jamał – Europa Zachodnia . W granicach administracyjnych Gminy Zawidz znajduje się 48 miejscowości i 44 sołectwa .

STATYSTYKA MIESZKAŃCÓW WG WIEKU I PŁCI

Dane ewidencji ludności i meldunków na dzień 31.03.2019 r

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	83	79	162
3	27	33	60
4-5	49	57	106
6	31	35	66
7	42	30	72
8-12	174	170	344
13-15	107	108	215
16-17	106	70	176
18	40	30	70
19-65	2222	0	2222
19-60	0	1828	1828
>65	391	0	391
>60	0	820	820
Ogółem	3272	3260	6532

Teren gminy należy do najstarszych ziem północnego Mazowsza . Pod względem fizycznogeograficznym położony jest w środkowej części niecki brzeżnej na Równinie Raciąskiej , w dolinie rzek Sierpienicy i Raciążnicy . Do podstawowych bogactw gminy Zawidz należą surowce ilaste w rejonie wsi Jaworowo . Na całym jej terenie nie ma jezior . Strukturę geologiczną gminy stanowią w przeważającej części równinne powierzchnie standardowe . Gleby na terenie gminy są generalnie słabe (wskaźnik bonitacji wynosi 0,89 – 0,80) i wykazują stosunkowo duże zakwaszenie . Lasy stanowią ok 10,7 % powierzchni gminy ; największej obszarów leśnych zlokalizowanych jest we wschodniej części gminy , w okolicach miejscowości Koziebrody (ponad 20 km²

) . Lasy administrowane są przez Nadleśnictwo w Płocku oraz Leśnictwo Petrykozy .

Gmina Zawidz ma charakter typowo rolniczy . W tym dziale gospodarki zatrudnionych jest najwięcej mieszkańców gminy . Na terenie gminy istnieje 1210 gospodarstw rolnych o ogólnej powierzchni 16.530 ha .

Na terenie gminy działa 150 prywatnych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej . W sferze gospodarki priorytetem jest wspieranie tworzenia oaz rozwój małych i średnich przedsiębiorstw . Preferowane dziedziny to sektor szeroko pojętych usług , produkcji i przetwórstwo rolnicze .

Gmina Zawidz posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną .Cały jej teren objęty jest siecią wodociągową (dwie stacje uzdatniania wody funkcjonują w Zalesiu i Zawidzu Kościelnym), a w Zawidzu założona jest sieć kanalizacyjna . Gmina dysponuje nowoczesną oczyszczalnią ścieków w Zawidzu Kościelnym. Ponadto bardzo dobrze rozwinięta jest infrastruktura telekomunikacyjna , zarówno stacjonarna jak i komórkowa . Gmina charakteryzuje się dobrą dostępnością komunikacyjną . Posiada 45,2 km gminnych dróg asfaltowych i 22,5 km dróg wzmocnionych żwirem. Przez jej obszar przebiegają drogi powiatowe .

Mieszkańcy gminy mają zapewnioną opiekę zdrowotną w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Przychodnia Rodzinna w Zawidzu Kościelnym z oddziałami w Jeżewie i Słupi .

Negatywnym zjawiskiem występującym od wielu lat na terenie naszego Powiatu jest stosunkowo wysokie bezrobocie . Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sierpcu wyniosła 3252 osób w tym 1869 kobiet .

Stopa bezrobocia na koniec listopada 2017 roku w powiecie sierpeckim ukształtowała się na poziomie 17,0% i jest obecnie niższa o 3,0% w porównaniu do 30.11.2016 r.

W odniesieniu do 31.12.2016 we wszystkich gminach powiatu sierpeckiego odnotowano spadek liczby bezrobotnych , jednakże najwyższy spadek wystąpił w gminie Szczutowo (20,45% %) i mieście Sierpcu (11,1) .

Stopa bezrobocia na koniec listopada 2017 r w powiecie sierpeckim ukształtowała się na poziomie 17 % i jest obecnie niższa o 3 % w porównaniu do 30.11.2016 r.

Gmina	2015				2016				2017			
	Ogółem	w tym kobiet	zpz* ogółem	w tym kobiet	Ogółem	w tym kobiet	zpz* ogółem	w tym kobiet	Ogółem	w tym kobiet	zpz* ogółem	w tym kobiet
Zawidz	435	216	74	30	404	209	69	32	364	191	62	25

zpz* - z prawem do zasiłku

Podsumowując dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego nasuwa się pesymistyczny wniosek, że wszystkie szczególnie negatywnie oddziałujące cechy tego zjawiska trwają już kilka lat, sytuacja w tej materii niewiele się zmienia na lepsze, co oczywiście rzutuje bardzo na sytuację społeczeństwa w gminie. Bezrobocie, szczególnie długotrwałe pozostawanie bez pracy, związane jest z obniżeniem standardu materialnego życia nie tylko samego bezrobotnego, ale i całej rodziny. To z kolei może powodować rozprzestrzenianie się rozmaitych patologii społecznych i rozpad rodziny. Nawet krótkotrwały okres bezrobocia nie pozostaje bez wpływu na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem. Długotrwałe bezrobocie wiąże się nierzadko z nieprawidłowym wypełnianiem funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców (m.in. niewłaściwe odżywianie dzieci, brak przyborów szkolnych, brak możliwości wypoczynku w dniach wolnych od nauki, zaniedbania higieniczne itp.), alkoholizmem, przestępczością, bezdomnością czy przemocą.

Diagnostując środowiska rodzinne zagrożone dysfunkcją w różnych sferach życia, nie można zapomnieć o osobach korzystających z pomocy oferowanej przez ośrodki pomocy społecznej. Trzeba mieć jednak świadomość, iż dane statystyczne nie są w stanie przedstawić rzeczywistych problemów osób, które często żyją na krawędzi ubóstwa lub też nie korzystają ze wsparcia ośrodka pomocy społecznej z uwagi na dochód nieznacznie przekraczający kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania pomocy.

Powyższe dane statystyczne kreślą niezbyt dobrą sytuację społeczno – gospodarczą w gminie – trudno uzyskiwalne i stosunkowo niskie dochody ludzi powodują wiele problemów życiowych i wpływają negatywnie na jakość życia mieszkańców. Brak konkretnych możliwości rozwojowych (brak zakładów przemysłowych, atrakcyjnych miejsc pracy dla młodych ludzi, którzy wyjechali zdobyć wykształcenie w większych miastach itp.) powoduje, że sytuacja na przykład na rynku pracy, na polu pomocy społecznej, od wielu lat pozostaje bez zmian. Wszystko to sprzyja istnieniu grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, nie radzących sobie w życiu, notorycznie korzystających z systemu wsparcia socjalnego. Niestety, mimowolnymi ofiarami tej sytuacji są dzieci – wychowujące się w rodzinach niewydolnych,

z których są czasem zabierane i umieszczane w pieczy zastępczej . Niezmieniająca się skala problemów społecznych pozwala wysnuć wniosek , że dotychczasowe metody pracy służb społecznych nie poprawiają sytuacji . Tym bardziej wszystkie samorządu , jednostki powiatowe i gminne powinny wykorzystać szanse i nowe narzędzia , jakie daje ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej .

Wymienione zagrożenia , jakie napotykają rodziny prowadzić mogą do wykluczenia społecznego . W celu ograniczenia ilości rodzin dotkniętych marginalizacją społeczną ustawodawca nałożył na gminy obowiązek opracowania i realizowania niniejszego programu.

ISTOTNE ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

- 1 Zapobieganie uzależnieniom, udzielanie pomocy osobom współ uzależnionym.
- 2 Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży .
- 3 Zapobieganie i przewyżczanie niepowodzeniom szkolnym .
- 4 Zapobieganie niedożywieniu i zabezpieczenie podstawowych potrzeb materialnych rodziny.
- 5 Aktywizowanie rodzin w celu własnego rozwoju

NAJWAŻNIEJSZE PRIORYTETY W REALIZACJI PROGRAMU

- 1 Poprawa jakości życia w rodzinach zagrożonych ubóstwem i niedostosowaniem społecznym oraz rodzinom z innymi problemami .Zapewnienie równego i sprawiedliwego dostępu do pomocy socjalnej, oświatowej i kulturalnej .
- 2 Ochrona dzieci i młodzieży przed zaniedbaniem , przemocą uzależnieniami , porzuceniem, wykołajeniem oraz przestępczością .
- 3 Pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów , wspieranie rodziców w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pomaganie osobom samotnie wychowującym dzieci .

SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

I Praca z rodziną.

- 1 Rozbudowa systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego :
 - wsparcie rodzin z problemami uzależnień i przemocy ,
 - wsparcie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i niezaradnych życiowo ,

- zintegrowane działania wspierające rodziny z osobami niepełnosprawnymi , starszą czy samotną oraz wsparcie rodzin z osobą długotrwale bezrobotną , rodzin zagrożonych ubóstwem .

Działania zapewniające realizację zadań :

- wzmocnienie współpracy pomiędzy GOPS , GKRPA , Zespołem Interdyscyplinarnym , Policją szkołami , Kościołami o organizacjami działającymi na terenie naszej gminy .,
- współpraca w organizowaniu grup wsparcia oraz zapewnienie poradnictwa specjalistycznego (psycholog ,pracownik socjalny, pedagog , terapeuta uzależnień i współuzależnieni itp.),
- wprowadzenie asystenta rodzinnego ,
- pomoc dla rodzin nie objętych programami rządowymi w zakresie przygotowania wyprawki szkolnej ,
- możliwość dofinansowania wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka ,
- tworzenie funduszu stypendialnego dla dzieci uzdolnionych z rodzin mających trudną sytuacją materialną.

2 Wspieranie akcji promujących opiekę zastępczą nad dzieckiem , a w szczególności spokrewnioną opiekę zastępczą .

II Praca z dziećmi i młodzieżą .

Polegająca głównie na :

1.Organizacji festynów , zawodów sportowych promujących zdrowy styl życia , kółek zainteresowań ,wykorzystaniu bazy kulturalno-rekreacyjnej znajdującej się na terenie gminy .

2 Udostępnieniu pomocy specjalistycznej dla dzieci z terenu gminy np. psycholog , logopeda, pedagog oraz innych instytucji działających na terenie powiatu .

3 Zwiększeniu liczby programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych (np. rodziców , opiekunów świetlic , sprzedawców alkoholu)o tematyce uzależnień i przemocy .

4 Podnoszeniu kwalifikacji osób pracujących z rodziną i dzieckiem w zakresie pomagania i reagowania w sytuacjach kryzysowych .

III Edukacja społeczna .

1 Organizowanie spotkań , szkoleń , konferencji, udział w kampaniach edukacyjnych o charakterze szerzącym programy :

- profilaktyki uzależnień od alkoholu, tytoniu, środków psychoaktywnych , cyberprzestrzeni, mediów i zagrożeń jakie oni niosą ,
- przemocy względem zarówno współ domowników ,jak i przemocy szerzącej się w szkołach lub względem osób niepełnosprawnych , starszych czy niezaradnych życiowo .

Propagujące zachowanie zasad bezpieczeństwa w szczególności w ruchu ulicznym , w domach , w czasie zabawy , na wakacjach w kontaktach z innymi ludźmi w szczególności z osobami nieznanymi oraz programy promujące bezpieczeństwo dzieci na wsiach a zwłaszcza podczas pracy w gospodarstwie rolnym .

2 Integracja społeczna osób niepełnosprawnych oraz osób starszych .

IV Realizatorzy programu .

Zadania zaplanowane w powyższym programie w głównej mierze realizowane będą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawidzu , we współdziałaniu z :

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zawidzu ,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ,
- Szkołami Podstawowymi i Gimnazjum z terenu naszej gminy oraz PCPR w Sierpcu , Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sierpcu , Komendą Powiatową Policji w Sierpcu , Prokuraturą Rejonową w Sierpcu , Sądem Rejonowym w Sierpcu , placówkami służby zdrowia , organizacjami pozarządowymi , kościołami .

Monitoring i ewaluacja Programu

W ramach ewaluacji projektu prowadzony będzie monitoring . Głównymi obszarami monitorowania będą wyznaczone działania .

Monitoring realizacji programu umożliwi :

- rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy ,
- ocenę stopnia zadowolenia członków rodzin z oferowanej pomocy .

Harmonogram i plan realizacji działań

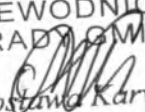
Budowa systemu pomocowego i wzmocnienie rodziny wymagającej pomocy

- umożliwienie dziecku wychowania się w rodzinie biologicznej,
- zapewnienie dziecku w sytuacjach kryzysowych opieki w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo – wychowawczych ,
- aktywizacja rodziców w celu przywrócenia zdolności lub nabycia zdolności pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych ,
- wzmocnianie funkcji opiekuńczo – wychowawczych .

Zakończenie

Opieka nad dzieckiem i rodziną jest jednym z kierunków działań lokalnego systemu pomocy społecznej . Skuteczna pomoc dzieciom pozbawionym opieki oraz rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej wymaga skoordynowanego działania różnych instytucji zajmujących się rodziną i dzieckiem . Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza kierunki działania oraz zakłada kontynuację działań uznanych za potrzebne i wartościowe . Opracowany program pozwoli na ubieganie się o dodatkowe środki finansowe i wskaże czy kierunki podjętych działań były właściwe .

Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb oraz posiadanych możliwości . W lokalnym systemie działań w obszarze rozwiązywania problemów społecznych wszystkie podmioty są ważne i należy brać ich opinię pod uwagę . Tak rozumiana współpraca zapewni pełne i kompleksowe działanie na rzecz dziecka i rodziny .

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY

Mirosława Karwowska